

OPSGŁ

**Ośrodek Pomocy Społecznej
Gminy Łańcut**

**Sprawozdanie z działalności Gminnego Zespołu
Interdyscyplinarnego Gminy Łańcut za 2024r. oraz realizacji
zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy
Domowej na lata 2024-2030**

Wysoka 2025

SPIS TREŚCI

1. Podstawy prawne funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Łańcut.....	3
2. Funkcjonowanie oraz posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Łańcut w 2024 roku.....	4
3. Zasady rozwiązywania problemu przemocy domowej zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.....	6
4. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez Zespół Interdyscyplinarny działający na terenie gminy Łańcut.....	8
5. Działania podejmowane w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w 2024 roku.....	11
5.1. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030.....	12
6. Podsumowanie i wnioski.....	16

1. Podstawy prawne funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Łańcut

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Łańcut funkcjonuje w oparciu o przepisy:

1. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 t. j.);
2. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.);
3. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.);
4. Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2024 r. poz.145 t.j.)
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870);
6. Uchwały nr XLIII/745/23 Rady Gminy Łańcut. z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Łańcut (Dz. Urz. Woj. Podk. poz. 4303 z dnia 12 września 2023 r.);
7. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

2. Funkcjonowanie oraz posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Łańcut w 2024 roku

Od dnia 22 czerwca 2023 roku zaczęły obowiązywać nowe przepisy dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej, które nadały nowy charakter funkcjonowaniu zespołów i grup pracujących w obszarze przeciwdziałania tej przemocy. W efekcie powyższej zmiany ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej w dniu 26 września 2023 roku Zarządzeniem Wójta Gminy Łańcut nr 101/23 z dnia 18.09.2023 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny Gminy Łańcut w nowym składzie. Po kolejnych zmianach składu osobowego obecnie w skład Zespołu wchodzi:

Teresa Bar – Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Łańcut, przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Łańcut;

Agnieszka Cwynar - Zastępca Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Łańcut, przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Łańcut;

Magdalena Drabik – Sekretarz Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Łańcut, przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Łańcut;

Krzysztof Pomykała – przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Łańcut;

Katarzyna Ruszel - przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Łańcut;

Beata Bielańska - przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Łańcut;

Anna Baran - przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Łańcut;

Paulina Czado - przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Łańcut;

Marta Zięba – Kuźniar - przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Łańcut;

Bernadeta Kędzior – przedstawiciel Centrum Medycznego w Łańcucie;

Damian Mączka – przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Łańcucie;

Agnieszka Domarska – przedstawiciel Sądu Rejonowego w Łańcucie;

Zbigniew Tomasik - przedstawiciel Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Handzlówce;

Anna Haładej – przedstawiciel Stowarzyszenia Seniorów Gminy Łańcut „Aktywny Senior”.

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Łańcut (ZI) został powołany przez Wójta Gminy Łańcut, który skupia przedstawicieli: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, kuratorzy sądowi jak również prokuratorzy oraz przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy.

ZI realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Ma za zadanie między innymi:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej;
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub programie psychologiczno-terapeutycznym;
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia na mocy art. 66 ustawy Kodeks wykroczeń.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Łańcut w 2024 roku

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej art. 9a ust.7 posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. W 2024 roku członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Łańcut systematycznie brali udział w posiedzeniach. Ogółem odbyło się **sześć** spotkań członków Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Łańcut. W posiedzeniach ZI regularnie uczestniczyli przedstawiciele podmiotów: Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Łańcut, Komendy Powiatowej Policji w Łańcucie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Łańcut, Sądu Rejonowego w Łańcucie. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbyły się: 17.01.2024 r., 18.03.2024 r., 17.05.2024 r., 17.07.2024 r., 17.09.2024 r., 13.11.2024 r.

Podczas spotkań szczegółowo omawiano:

- każdą wszczętą w rodzinach procedurę „Niebieskie Karty”;
- sprawozdanie z funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego z 2023 roku;

- czynności i zadania podejmowane przez poszczególne podmioty biorące udział w realizacji procedur „Niebieskie Karty”;
- kierowanie sprawców przemocy domowej do programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej;
- potrzeby w zakresie podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny działań, w tym: profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych;
- powoływano grupy diagnostyczno-pomocowe w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej.

Obsługę organizacyjno-techniczną i finansową ZI zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Łańcut.

3. Zasady rozwiązywania problemu przemocy domowej zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

Procedura „Niebieskie Karty” (NK) obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez osoby, o których mowa w art. 9a ust. 11-11d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej. Wszczęcie procedury NK następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej. Służy dokumentowaniu faktów związanych z przemocą w danym środowisku, ocenie zagrożenia dalszą przemocą oraz jako dowód w sprawach sądowych. Wszczynając procedurę podejmuje się działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Działania z udziałem dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą prowadzone są w miarę możliwości w obecności psychologa. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta - A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą, przekazuje się formularz „Niebieska Karta - B”. Jeżeli osobą pokrzywdzoną jest dziecko - formularz „Niebieska Karta - B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania

przemocy domowej. Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta - A” do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie pięciu dni roboczych od wszczęcia procedury. Kopię wypełnionego formularza „Niebieska Karta - A” pozostawia się u wszczynającego procedurę. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta - A” niezwłocznie, nie później niż w ciągu trzech dni roboczych od dnia jego otrzymania powołuje grupę diagnostyczno-pomocową, której przekazuje formularz. Na posiedzeniu grupy diagnostyczno-pomocowej w obecności zaproszonej osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą, dokonuje się analizy sytuacji rodziny i wypełnia się formularz „Niebieska Karta - C”, która zawiera plan pomocy. Na posiedzenie grupy diagnostyczno-pomocowej nie zaprasza się dziecka. Niestawiennictwo osoby doświadczającej przemocy domowej, nie wstrzymuje prac grupy. Członkowie grupy spotykają się po raz kolejny w innym terminie, a na posiedzenie wzywają osobę wobec której istnieje podejrzenie, że jest osobą stosującą przemoc. W obecności wezwanej osoby wypełnia się formularz „Niebieska Karta - D”. Jeżeli w trakcie działań dokonywanych przez przedstawiciela podmiotu, o którym mowa w art. 9d ust. 2 osoba wobec, której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy domowej, wypełnia się formularz „Niebieska Karta - A” w zakresie niezbędnym do udokumentowania nowego zdarzenia i przesyła go do przewodniczącego ZI.

W sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa dokumenty są przekazywane organom właściwym do prowadzenia postępowania przygotowawczego. W ramach procedury przedstawiciele grupy diagnostyczno-pomocowej podejmują działania zgodnie z ustaleniami z posiedzeń (zawartych w protokole, „Niebieska Karta - C i D”) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. W trakcie podejmowanych działań zostaje opracowany **indywidualny plan pomocy**, który obejmuje ogół działań podejmowanych przez osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową oraz podmioty, o których mowa w art. 9d ust. 2 ustawy, w celu poprawy sytuacji życiowej tej osoby oraz jej rodziny. Indywidualny plan pomocy może ulegać zmianie w zależności od potrzeb i sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą. Spotkanie z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą, oraz osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc - nie są organizowane w tym samym czasie i miejscu. Zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku:

- ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy lub;
- rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

O zakończeniu procedury powiadamia się podmioty uczestniczące w procedurze.

4. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez Zespół Interdyscyplinarny działający na terenie Gminy Łańcut

W 2024 roku do Przewodniczącego ZI Gminy Łańcut wpłynęło **46 formularzy „Niebieska Karta”**. Podobnie jak w latach poprzednich w większości przypadków podmiotem wszczynającym procedurę była Policja, która podejmowała bezpośrednie działania interwencyjne. W większości przypadków doświadczania przemocy, osoby czując się zagrożone dzwonią na Policję, co najczęściej kończy się przyjazdem patrolu interwencyjnego i wypełnieniem formularza „Niebieska Karta - A”. Ponadto Policja jest podmiotem podejmującym działania całodobowo.

Informacja dotycząca osoby zgłaszającej podejrzenie stosowania przemocy domowej. Najbliższe otoczenie niezwykle rzadko zgłasza problem z wielu powodów np. obawa przed konsekwencjami, niechęcią do angażowania się w czyjeś życie, obawą przed reakcją rodziny w której występuje problem. Osoby doznające przemocy domowej późno zgłaszają się po pomoc, twierdząc, że skoro wszyscy dookoła wiedzieli i nie reagowali to pewnie znaczy, że tak musi być. Konsekwencją doświadczania przemocy (szczególnie długoterminowo) jest niskie poczucie własnej wartości, uległość, poczucie bezsilności lub bierność. Warto kształtować postawy pomagania zarówno sobie jak i otoczeniu, co stanowi trudny proces. Stąd potrzebne są długoterminowe działania profilaktyczne kształtujące świadomość społeczną w zakresie przemocy domowej. Reakcja najbliższego otoczenia lub instytucji na problem ma istotne znaczenie.

Pracownicy socjalni prowadzili we wskazanym okresie **57 procedur „Niebieskie Karty”** (w tym 11 procedur kontynuowanych z roku 2023). Do pracy z rodzinami powołano 46 grup diagnostyczno – pomocowych, w czasie spotkań z wypełnieniem „Niebieska Karta - C”, na którą była każdorazowo zapraszana osoba doznająca przemocy domowej. Odbyło się także 46 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych z wypełnieniem „Niebieska Karta - D”, na które wzywa się osobę co do której istnieje podejrzenie, że jest osobą stosującą przemoc domową. Plan działań w stosunku do osoby stosującej przemoc domową jest ustalany bez względu na stawiennictwo tej osoby. W wielu przypadkach tzw. sprawcy nie kwalifikują popełnionych

przez siebie czynów jako przemocy, unikają współpracy z członkami grup diagnostyczno-pomocowych, nie stawiają się na wezwania.

W 2024 roku pracownicy socjalni zorganizowali **159** grup diagnostyczno-pomocowych na rzecz osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową. Każdorazowo grupa diagnostyczno-pomocowa była powoływana przez przewodniczącą ZI najpóźniej do trzech dni od dostarczenia formularza „Niebieska Karta - A”, a pierwsze spotkanie grupy diagnostyczno-pomocowej było organizowane niezwłocznie najpóźniej do 13 dni od wszczęcia procedury. Osoby dotknięte przemocą domową, które nie uczestniczyły w grupach na które zostały zapraszane - nie miały możliwości uczestnictwa ze względu na stan zdrowia. W takich przypadkach członkowie grupy docierali do ich miejsca zamieszkania i podejmowali stosowne działania. W nielicznych przypadkach tzw. osoba doznająca przemocy nie stawiała się na zaproszenie na grupę diagnostyczno-pomocową bez uzasadnionej przyczyny. Powodem niestawiennictwa osoby stosującej przemoc była najczęściej niechęć do podejmowania współpracy, lęk przed ewentualnymi konsekwencjami, nieświadomość problemu lub traktowanie zjawiska przemocy jako normy do której mają prawo.

W 2024 roku wszczęto 46 procedur „Niebieskie Karty”, niemniej jednak w niektórych przypadkach problem przemocy domowej trwa z wielu powodów w dłuższej perspektywie czasu. Natomiast liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy wynosi **11**. Ogółem procedurą „Niebieskie Karty” w 2024 roku objętych było **57 rodzin**.

Powodem zamknięcia procedury „Niebieskie Karty” jest ustanie przemocy lub brak zasadności podejmowania działań zgodnie z przepisami prawa. Jeżeli nie wystąpi żadna z dwóch wskazanych przesłanek - przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego nie może podjąć decyzji o zakończeniu działań pomocowych wobec rodziny. Większość procedur „NK” realizowanych w 2024 roku (podobnie jak w latach poprzednich) to procedury trwające do roku czasu. Jest to dowód skuteczności i wysokich efektów podejmowanych działań przez Zespół Interdyscyplinarny. W 2024 roku spośród realizowanych procedur „Niebieskie Karty” **29** zakończono z uwagi na ustanie przemocy, natomiast **2** procedury „NK” zakończono z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”- każde działanie musi być dokumentowane, a każda interwencja lub zdarzenie skutkuje wypełnieniem formularza „Niebieska Karta - A” (nawet w trwającej już procedurze). Dane wskazują, że w 43 rodzinach objętych procedurą „NK” formularz „Niebieska Karta - A” został wypełniony tylko jeden raz.

Świadczy to o wysokiej skuteczności działań, nie wystąpiło więcej zdarzeń, które wymagałyby interwencji służb. Od września 2023 r. każdą grupę diagnostyczno-pomocową powołuje Zespół Interdyscyplinarny na podstawie „Niebieska Karta – A”, a skład grup diagnostyczno - pomocowych stanowi pracownik socjalny i dzielnicowy, jeżeli osobą stosującą przemoc domową jest żołnierz – również przedstawiciel żandarmerii wojskowej.

W zależności od potrzeb grupa diagnostyczno – pomocowa wnioskuje do Przewodniczącego ZI o poszerzenie składu grupy diagnostyczno-pomocowej tak, aby jak najskuteczniej opracować i realizować plan pomocy rodzinie z problemem przemocy domowej.

Dominującą formą przemocy występującą w rodzinach w 2024 roku była **przemoc psychiczna**, dotyczyła **33 rodzin** objętych procedurą „Niebieskie Karty”. W drugiej kolejności w przypadku **23 rodzin** dochodziło do **przemocy fizycznej**. W rodzinach objętych procedurą zwykle występuje dwie lub kilka form przemocy, w tym przemoc psychiczna, która występuje najczęściej.

Zgodnie z art. 207 KK:

1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
2. Jeżeli czyn określony w pkt 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.
3. Jeżeli następstwem czynu określonego w pkt 1 i 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Przemoc ekonomiczna w 2024 r. występowała w procedurach „Niebieskie Karty” 5 razy. Jest ona obecnie wystarczającym powodem do wszczęcia procedury NK. Przemoc ekonomiczna (materialna) to odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych lub odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej ale również niszczenie przedmiotów itp. Sytuacja ekonomiczna nie warunkuje wystąpienia problemu przemocy domowej. Analizując sytuację ekonomiczną rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, zauważalny jest fakt, że problem dotyczy w zdecydowanej większości środowisk z poza systemu pomocy społecznej - **32 rodziny**, a tylko **3 rodziny** były objęte wcześniej pomocą społeczną.

Osoby stosujące przemoc domową.

Wśród osób stosujących przemoc domową dominują **mężczyźni - 45 osób**. W kategorii grupy wiekowej wśród domniemanych **sprawców przemocy dominują osoby w wieku 35-50 lat**, najczęściej jest przemoc wobec partnerów/małżonków.

W grupie osób stosujących przemoc 14 osób było pod wpływem alkoholu w trakcie interwencji służb. Konkludując u osób stosujących przemoc występuje problem uzależnienia.

W ramach procedury „Niebieskie Karty” każdorazowo zostaje opracowywany indywidualny plan pracy z osobą stosującą przemoc domową. W 2024 roku: 3 sprawców skierowano do programu korekcyjno-edukacyjnego, 19 osób skierowano do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Łańcut, 3 osoby otrzymało wsparcie psychologiczne, 8 osób uczestniczyło w terapii odwykowej. Celem podejmowanych działań jest ustanie/rozwiązanie problemu przemocy. Nie jest to możliwe bez intensywnej pracy z osobą stosującą przemoc. Niestety wielu sprawców odmawia współpracy często zaprzeczając występowaniu problemu.

Ogółem w 2024 roku w większości rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” była 1 osoba doświadczająca przemocy domowej - w 46 rodzinach, (w kilku rodzinach więcej niż 1 osoba doświadczała przemocy).

Priorytetem podejmowanych w ramach procedury działań jest kompleksowa pomoc, w tym ochrona, wsparcie i zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy. Z tego powodu opracowywany jest indywidualny plan pomocy. W 2024 roku w ramach indywidualnego planu pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej: 4 rodziny było objęte pracą socjalną, 68 rodzin objętych było wsparciem psychologicznym, 7 dzieci objętych wsparciem pedagoga i psychologa szkolnego.

5. Działania podejmowane w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w 2024 roku

Zadania realizowane w obszarze przeciwdziałania przemocy obejmują działania profilaktyczne, edukacyjne, informacyjne, interwencyjne i administracyjne. Znaczące są działania profilaktyczne i edukacyjno-informacyjne, które polegają na edukacji środowiska lokalnego oraz wspieraniu rodziny w wypełnianiu jej najważniejszych funkcji zanim pojawią się problemy zagrożenia przemocą domową. Realizowane są zgodnie z założeniami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Łańcut na lata 2024-2030, którego głównym celem jest przeciwdziałanie przemocy domowej, zwiększenie skuteczności pomocy osobom uwikłanym w przemoc i ochronę osób doznających przemocy.

5.1. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Łańcut na lata 2024-2030

Głównym celem wyznaczonym w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łańcut na lata 2024 – 2030 jest:

Zwiększenie skuteczności systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Łańcut.

W 2024 r. realizacja Programu następowała poprzez realizację celów szczegółowych:

Cel 1. Zwiększenie działań w zakresie ochrony osób doznających przemocy domowej i rozszerzenie dostępności pomocy.

W/w cel realizowany był poprzez aktywną działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, tworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno–pomocowych, realizowanie procedur „Niebieskie Karty”, prowadzenie poradnictwa socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego dla osób doznających przemocy domowej, a także prowadzenie pracy socjalnej, kierowanie do programów korekcyjno - edukacyjnych osób stosujących przemoc domową, zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez min. Zapewnienie schronienia, udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej, upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej, a także zapewnienie sprawnego systemu współpracy służb we wdrażaniu procedury „Niebieskie Karty”, publikowanie na stronie internetowej informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej.

Cele szczegółowe, kierunki działań	Wskaźniki za 2024 rok	
Cel 1. Zwiększenie działań w zakresie ochrony osób doznających przemocy domowej i rozszerzenie dostępności pomocy		
1.1. Aktywna działalność Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Łańcut - 6	Listy obecności Protokoły

1.2. Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno – pomocowych	- Liczba grup diagnostyczno – pomocowych - 46	Uchwały powołujące grupy diagnostyczna - pomocowe Protokoły
1.3. Realizowanie procedury Niebieskie Karty	- Liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno - pomocowych - 102 osoby	Dokumentacja NK
1.4. Prowadzenie poradnictwa socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego dla osób doznających przemocy domowej, a także prowadzenie pracy socjalnej	Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia - 52 Liczba osób, którym udzielono wsparcia - 120	Dokumentacja NK
1.5. Kierowanie do programów korekcyjno - edukacyjnych osób stosujących przemoc domową	Liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych - 3	Dokumentacja NK
1.6. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez m.in. zapewnienie schronienia, udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej	Liczba interwencji związanych z przemocą domową – 15 Liczba założonych Niebieskich Kart – 46 Liczba zakończonych Niebieskich Kart - 24	Spis spraw Dokumentacja NK
1.7. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	Liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych - 1	Strona internetowa
1.8. Zapewnienie sprawnego systemu współpracy służb we wdrażaniu procedury z art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	Liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia i zdrowia - 0	Dokumentacja NK
1.9. Publikowanie na stronie internetowej informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej	Liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych dot. przemocy domowej – 1	Strona internetowa

1.10. Liczba osób, którym zapewniono schronienie	Liczba skierowań do ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy – 0	Dokumentacja NK
1.11. Liczba osób, którym udzielono pomocy finansowej i rzeczowej	Liczba decyzji administracyjnych - 3	Dokumentacja w sprawie udzielanej pomocy finansowej

Cel 2. Zwiększenie skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej oraz oddziaływań względem osób stosujących przemoc domową.

Do tut. Zespołu Interdyscyplinarnego w 2024 r. wpłynęło łącznie 46 Niebieskich Kart, z czego 6 dokumentujących kolejne przypadki występowania przemocy domowej. 42 procedury zostało wszczęte przez przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji w Łąncucie, 3 procedury wszczęte przez przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Łącut, 1 procedura wszczęta przez pracowników socjalnych. Najczęściej dotyczyły zjawiska przemocy psychicznej i fizycznej. Do każdej sprawy została powołana grupa diagnostyczno-pomocowa w składzie pracownik socjalny i dzielnicowy. W razie potrzeby skład grup diagnostyczno – pomocowych poszerzany był o pedagogów szkolnych, kuratorów, członków GKRPA. Każda z rodzin została objęta indywidualnym planem pomocy, który obejmował m.in.:

- pogłębioną pracę socjalną,
- cykliczne wizyty w środowisku zamieszkania,
- poinformowanie o dostępnych formach pomocy prawnej, psychologicznej, finansowej,
- skierowanie do Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Łąncucie,
- poinformowanie o możliwych formach wsparcia i grupach wsparcia dla współuzależnionych,
- kierowanie sprawców przemocy domowej na program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych,
- informowanie o negatywnych skutkach zachowań przemocowych oraz możliwościach, jakie dają programy korekcyjno-edukacyjne,
- kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Łącut.

Cele szczegółowe, kierunki działań	Wskaźniki za 2024 rok	
Cel 2. Zwiększenie skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej oraz oddziaływań względem osób stosujących przemoc domową		
2.1. Kształtowanie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej	Liczba informacji na temat przemocy domowej udostępnianych m. in. na stronach	Dokumentacja NK, dokumentacja pracy socjalnej

	internetowych - 2	
2.2. Upowszechnianie informacji na temat przemocy domowej, możliwości przeciwdziałania i ochrony przed przemocą, udostępnianie informacji w przedmiotowym zakresie m.in. na stronach internetowych	Liczba upowszechnionych informacji – 1	Ulotki, broszury
2.3. Upowszechnianie bazy danych teleadresowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Liczba opublikowanych baz danych – 1	Strona internetowa
2.4. Zintensyfikowanie współpracy z instytucjami i organizacjami, działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	Konferencja pn. „Stop hejt” – 92 osoby	Dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie

Cel 3. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Cele szczegółowe, kierunki działań	Wskaźniki za 2024 rok	
Cel 3. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług		
3.1. Zwiększenie kompetencji członków Zespołu Interdyscyplinarnego i innych osób zaangażowanych w realizację Programu poprzez udział w szkoleniach i innych działaniach edukacyjnych związanych z obszarem przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba przeszkolonych pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w 2024 r. – 14 Liczba osób biorąca udział w konferencji szkoleniowej "Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w sieci" - 2	Uzyskane certyfikaty Lista obecności
3.2. Organizacja interdyscyplinarnych spotkań, warsztatów, debat i innych form wymiany doświadczeń w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej	Konferencja	Uzyskane certyfikaty
3.3. Zapewnienie dostępu pracownikom zaangażowanym w przeciwdziałanie przemocy domowej dostępu do specjalistycznej literatury, materiałów edukacyjnych	Przekazywanie ofert szkoleniowych, materiałów edukacyjnych - 8	Wiadomości e-mail

3.4. Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno – pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba diagnoz - 1	Diagnoza
--	--------------------	----------

Zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Łańcut, tut. Ośrodek gromadził informacje na temat potrzeb szkoleniowych oraz finansował udział w szkoleniach i konferencjach dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz pracowników instytucji wchodzących w skład Zespołu, jak również innych służb, instytucji i organizacji realizujących działania związane z przeciwdziałaniem przemocy.

Cel 4. Profilaktyka i edukacja społeczna - zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cele szczegółowe, kierunki działań	Wskaźniki za 2024 rok	
Cel 4. Profilaktyka i edukacja społeczna - zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.		
4.1. Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych dot. zjawiska przemocy domowej	Liczba podjętych inicjatyw/działań profilaktyczno-edukacyjnych na temat przemocy domowej - 2	Projekty socjalne, dokumentacja projektów
4.2. Prowadzenie programów profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej	Brak realizacji	Brak realizacji
4.3. Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom wolnym od agresji i wzmacnianiu więzi rodzinnych	Pogadanki profilaktyczne w placówkach oświatowych przeprowadzane przez kuratorów zawodowych – 9 placówek, 378 uczniów Rodzinny piknik profilaktyczny zorganizowany w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Handzlówce – 130 uczniów	Projekt socjalny „Nie jesteś sam! Stop przemocy rówieśniczej” – dokumentacja projektu, listy obecności, protokoły Projekt socjalny „Stop Hejt” - dokumentacja projektu, listy obecności, protokoły

6. Podsumowanie i wnioski

W 2024 roku procedurą „Niebieskie Karty” było objęte 57 rodzin. Wszystkie rodziny, które zgłosiły problem przemocy - otrzymały wsparcie i kompleksową pomoc. W 2024 roku odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i 138 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych. Analizując środowiska mieszkańców Gminy Łańcut, w których występuje problem przemocy w rodzinie należy uwzględnić informację, że nie są to wyłącznie rodziny korzystające z pomocy społecznej. Sprawcami przemocy domowej są osoby z różnych środowisk i grup zawodowych. W tych przypadkach pracownik socjalny nie posiada wcześniej wiedzy na temat sytuacji w jakiej znajduje się rodzina. Zatem interwencja w obszarze przemocy musi opierać się na współpracy wielu podmiotów, a przede wszystkim: jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, policji, oświaty, służby zdrowia i gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Wszystkie zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej jak i procedury „Niebieskie Karty” były realizowane na bieżąco. Obowiązkiem przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę „Niebieskie Karty”, zgodnie z art. 9d ust. 3 jest współdziałanie z innymi podmiotami w oparciu o zasadę współpracy. Zadania w 2024 roku były realizowane przede wszystkim przez przedstawicieli OPSGŁ i Policji. Efektywność realizowanych zadań wymaga pełnego zaangażowania wszystkich przedstawicieli podmiotów. We wskazanej grupie osób stosujących przemoc występuje w niepokojącej skali problem alkoholowy oraz dominuje grupa mężczyzn w wieku 35-55 lat, w tym w zdecydowanej większości pracujących. We wskazanej grupie osób doznającej przemocy dominuje grupa kobiet w wieku 31-50 lat, następnie osób powyżej 60 lat. Występuje potrzeba współpracy z sądem w zakresie wyroków i postanowień wobec sprawców przemocy - udział w programie korekcyjno-edukacyjnym powinien wynikać z postanowienia sądu. Spośród rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” tylko 3 rodziny korzystało ze świadczeń finansowych OPSGŁ, a pozostałe 32 rodziny było spoza systemu pomocy społecznej. Zatem sytuacja ekonomiczna i zawodowa nie jest czynnikiem determinującym występowanie problemu przemocy w rodzinie. Nadal występuje potrzeba planowania działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.